

Charlotte Glintborg har samlet en række bidrag om rehabiliteringspsykologi i en uhyre relevant antologi, som er sin første af slagsen på dette felt i Danmark.

Så lad os tage det helt fra 'basics':

"En sygdom, der pludselig rammer og forandrer det liv, man levede, kan betragtes som et traume". Vi tager den lige igen: "En sygdom, der pludselig rammer og forandrer det liv, man levede, kan betragtes som et traume" (s. 13).

Hvad gør det ved et menneske at blive ramt (læs: traumatiseret) af alvorlig og kronisk sygdom?

Hvordan står det til med helhedstænkningen i rehabiliteringsindsatser i somatik og psykiatri?

Og dermed med psykologers og psykoterapiens berettigelse?

Glintborg har i sin Ph.d.-afhandling undersøgt rehabiliteringsindsatser på hjerneskadeområdet og konkluderet, at psykologer hovedsageligt bruges til testning i disse patientforløb. I processen var hun tre måneder på Freiburg Universitet, hvor hun så, hvordan neuropsykologer og rehabiliteringspsykologer arbejdede side om side med klare snitflader omkring patienter med lidelser så forskellige som KOL, cancer og smerteproblematikker.

Og hvad er det så for en størrelse, en rehabiliteringspsykolog? En rehabiliteringspsykolog faciliterer processer hos patienter, der skal tjene til øget accept af sig selv og andre og rekonstruktion af identitet og fællesskab efter dette alvorlige traume at blive ramt af en kronisk, livsforandrende sygdom. I Sverige, Tyskland og USA har man allerede særskilte divisioner for rehabiliteringspsykologer.

Glintborg argumenterer for, at rehabiliteringspsykologi indføres som særskilt fagområde i Danmark. På Aalborg Universitet udbydes professionsprogrammet KHARE (Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi). Fokus er humanistisk psykologi og det empatiske patientfokus. Patienterne skal med andre ord tilbydes følgeskab, hvad angår den eksistentielle krise, der ofte ledsager den somatiske krise. Komorbiditeten med stress, depression og alskens lignende belastningsreaktioner bør forebygges rettidigt og som en del af den samlede indsats.

I *Rehabiliteringspsykologi* giver hun mikrofonen til diverse specialister i en grundig gennemgang af modeller i psykologisk rehabilitering, udredning og psykosocialt udbytte, en gennemgang af rehabiliteringspsykologiske interventioner fra CAT, mindfulness, ACT over dyreassisteret terapi og til dyadisk coping og sidst, men ikke mindst, et afsnit om anvendt rehabiliteringspsykologi for senhjerneskade, kroniske smerter og personlighedsforstyrrelser.

Det er grundigt, sagligt og velskrevet. Ironisk nok kan man komme til at tænke, at nogle af de forskellige bidrag burde sammentænkes. Og det er netop Glintborgs anliggende i en nøddeskal. Rehabiliteringspsykologien burde være en samlet disciplin, også her til lands.

Jeg anbefaler den til enhver der arbejder i somatikken, men den er relevant også for privatpraktiserende psykologer. Rehabiliteringspsykologi burde stå i reolen lige bag din praktiserende læge.

Af Christina Ditlevsen, cand.psych. og specialist i psykoterapi

